

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 86.005 van 15 maart 2000
in de zaak A. 42.629/X-7851.**

In zake : de n.v. CLEYDAEL INVEST,
die woonplaats kiest bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te 1000 BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de
n.v. CLEYDAEL INVEST op 22 juni 1990 heeft ingediend om
de vernietiging te vorderen van het bevel van
15 mei 1990 van de gemachtigde van de Gemeenschapsminis-
ter voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, waarbij
bevel wordt gegeven tot stillegging van de herinrich-
tingswerken aan het kasteel Cleydael te Aartselaar;

Gelet op het arrest nr. 35.475 van
27 juli 1990 waarbij de vordering tot schorsing van de
tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt
verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste
Auditeur E. HAESBROUCK;

Gelet op de beschikking van 26 november 1997
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 8 november 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 1 december 1999;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. LUST;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat P. JONGBLOET die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat S. BERNEMAN die, loco Advocaat C. MARINOWER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het advies van Eerste Auditeur E. HAESBROUCK;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de verzoekende partij de nietigverklaring van de bestreden beslissing vordert op grond van zeven middelen; dat zij tevens vraagt "om twee prejudiciële vragen te stellen aan het Arbitragehof m.b.t. de ongrondwettigheid van het Decreet van 3 maart 1976"; dat het auditoraatsverslag er zich toe beperkt voor te stellen dat de vragen aan het Arbitragehof worden voorgelegd;

Overwegende dat de eerste vraag luidt :

"Schendt het Decreet van 3 maart 1976 van de Nederlandse Cultuurraad dat de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen heeft gewijzigd, de bevoegdheidsregels van de artikelen 25 en het toenmalig van kracht zijnde artikel 59 bis par. 2.1 van de Grondwet, alsmede

artikel 2.4 van de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap?";

dat wordt toegelicht dat de vraag inzonderheid de bevoegdheidsoverschrijding betreft "doordat het Decreet van 3 maart 1976 de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen wijzigt en daarbij overgaat tot een verregaande inperking van het eigendomsrecht zonder voorafgaande en volledige vergoeding voor te schrijven, op een ogenblik dat de volheid van bevoegdheid nog niet was overgedragen aan de Cultuurraad, terwijl, op het ogenblik van de totstandkoming van het Decreet van 3 maart 1976, alleen de nationale wetgever bevoegd was om zich in te laten met onteigening";

Overwegende dat het enige middel waarop de vraag kan betrokken worden het vijfde middel is; dat het middel de schending aanvoert van de artikelen 6 en 11 van de Grondwet, van artikel 544 van het burgerlijk wetboek en van artikel 1 van het eerste aanvullend protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens "doordat het bevel tot stopzetting de uitvoering van de inrichtingswerken onderwerpt aan het beheer van de Gemeenschapsminister voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, terwijl dergelijke onderwerping in strijd is met voornoemde bepalingen die verbieden dat de particulier in een toestand gebracht wordt die gelijk staat aan onteigening zonder voorafgaande en volledige schadeloosstelling"; dat verzoekende partij nader verklaart dat "de interpretatie van het rangschikkingsbesluit van het VLAAMS GEWEST ertoe leidt dat de eigendom van verzoekster onder het beheer van de minister zou worden geplaatst"; dat zij daar in de memorie van wederantwoord aan toevoegt dat wanneer voor elke verfraaiing, elke minieme verandering aan het interieur en zelfs voor elk onderhoudskarwei de goedkeuring

moet worden bekomen van een ambtenaar, het domein in feite door die ambtenaar beheerd wordt;

Overwegende dat de bestreden beslissing strekt tot de handhaving van het besluit van 31 augustus 1977 van de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden waarbij het kasteel Cleydael "als monument wordt gerangschikt, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, om reden van de historische en artistieke waarde"; dat volgens laatstgenoemd besluit het de eigenaars behoudens geldig verleende machtiging verboden is de werken uit te voeren vermeld in artikel 44 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw en "de ordonnantie en het uitzicht van de percelen en van de zich erop bevindende onroerende goederen te wijzigen"; dat volgens het aangevochten bevel de stilgelegde werken "werden begonnen zonder dat hiervoor de vereiste machtiging is verkregen";

Overwegende dat, zo het waar zou zijn dat het kasteel van verzoekende partij onder het beheer van de minister is geplaatst en dat er een verkapte onteigening zonder voorafgaande vergoeding heeft plaatsgehad, dit niet toe te schrijven is aan de bestreden beslissing, maar aan het rangschikkingsbesluit van 31 augustus 1977; dat in wezen het middel niet de bestreden beslissing betreft, maar kritiek uitoefent op het rangschikkingsbesluit; dat dit besluit evenwel niet tot het voorwerp van het besproken beroep behoort, en overigens definitief is; dat het middel niet tot vernietiging kan leiden; dat het niet ontvankelijk is;

Overwegende dat de tweede vraag luidt :

"Schendt het Decreet van 3 maart 1976 van de Nederlandse Cultuurrad dat de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en

landschappen heeft gewijzigd (...) de artikelen 6 en 6bis (thans 10 en 11) van de Grondwet?";

dat de vraag de omstandigheid viseert dat het decreet van 3 maart 1976 "geen beschermingsprocedure voorschrijft zoals deze bepaald in artikel 68 van de Stedenbouwwet van 29 maart 1962, terwijl het beginsel van de gelijkheid van de burgers vereist dat alle eigenaars die getroffen worden door een verregaande inperking van hun eigendomsrecht tengevolge van een rangschikking als monument, kunnen beschikken over een zelfde vorm van rechtsbescherming als die eigenaars die getroffen worden door een verregaande inperking van hun eigendomsrecht tengevolge van een planvoorschrift";

Overwegende dat de vraag alleen met het eerste middel verband houdt; dat het middel de artikelen 6 en 6bis (thans 10 en 11) van de Grondwet geschonden noemt "doordat het bevel tot stopzetting, volgens de stelling die het VLAAMS GEWEST voor de kort geding rechter heeft aangevoerd, niet zou kunnen opgeheven worden ingeval van onwettigheid, zoals dit wel het geval is indien het bevel tot stopzetting voortvloeit uit een bouwovertreding in de zin van de Stedenbouwwet"; dat verzoekende partij er in de memorie van wederantwoord op wijst dat wanneer de overheid de werken stillegt op grond van de wetgeving op monumenten en landschappen, het decreet van 3 maart 1976 geen bijzondere vorm van rechtsbescherming ten opzichte van onrechtmatig overheidsoptreden voorziet, dat aangezien het decreet herhaaldelijk en expliciet verwijst naar het vergunningsstelsel, de vergunningsplicht en de sancties van de stedenbouwwet, het zich opdringt dat ook de rechtsbescherming van de stedenbouwwet toepasselijk is, met name de mogelijkheid van een vordering voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zetelend zoals in kort geding;

Overwegende dat het middel een lacune in het decreet van 3 maart 1976 aanklaagt, doordat het "geen bijzondere vorm van rechtsbescherming (voorziet) t.a.v. een onrechtmatig overheidsoptreden"; dat het meer bepaald de onmogelijkheid bekritiseert om tegen een stilleggingsbevel op grond van het decreet een vordering in te stellen bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zetelend zoals in kort geding, en om aldus, zoals in andere, beweerdelijk vergelijkbare gevallen, een spoedige oplossing over de grond van de zaak te verkrijgen;

Overwegende dat de door het decreet voorziene rechtsbescherming tegen onwettige stopzettingsbevelen de verzoekende partij kennelijk niet voldoet; dat evenwel haar kritiek niets zegt over de wettigheid van een concreet bevel tot stopzetting, en meer bepaald het bestreden bevel van 15 mei 1990; dat de wettigheid van dit bevel tot stillegging losstaat van de merites van de rechtsbescherming ter zake; dat het middel niet tot de gevraagde vernietiging kan leiden; dat het niet ontvankelijk is;

Overwegende dat het antwoord op de vragen die verzoekende partij aan het Arbitragehof wenst gesteld te zien, niet nodig is voor de oplossing van de zaak; dat de vragen niet prejudicieel zijn; dat ze niet worden gesteld,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de Auditeur-generaal aangeduide lid van het Auditoraat wordt gelast met het aanvullend onderzoek.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijftien maart tweeduizend, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M. VRINTS,	kamervoorzitter,
de HH.	D. MOONS,	staatsraad,
	J. LUST,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

M. VRINTS.